

Consiliul raional Căușeni

Pașaportul raionului Căușeni

Căușeni, 2020

Așezarea geografică și clima

Raionul Căușeni este situat la sud – estul țării, formând o parte din frontiera de stat cu Ucraina, astfel 4 localități din raion sunt regiuni de frontieră. În teritoriul raionului este plasat un post vamal la Săiți. Raionul se învecinează la nord cu raionul Anenii Noi, la nord-vest cu raionul Ialoveni, la sud cu Ucraina, la sud-est raionul Ștefan Vodă, la est cu Regiunea Transnistreană și la vest cu raionul Cimișlia. Suprafața totală a raionului este de 1310,582 km².

CARACTERISTICĂ GENERALĂ

Așezarea geografică	partea de Sud-Est a Republicii Moldova
Distanța pînă la Chișinău	78 km
Data constituirii raionului	1940
Centrul raional	orașul Căușeni
Suprafața raionului	1310,582 km ²

CARACTERISTICĂ SPAȚIALĂ

Relieful	Variat Preponderente sunt cîmpiile și povîrnișurile
Rețeaua hidrografică	Ape curgătoare ale râului Nistru și Botna
Zăcăminte minerale	Lut, nisip, piatră
Clima	Cu ierni scurte și blînde (temperature 15-20 C ⁰), veri lungi și calde (temperature media 21-31C ⁰)
Suprafața împădurită (total):	16014,82 ha
Păduri	14571,3 ha
Fîșii forestiere	1090,99 ha
Plantații de tufari și arbuști	352,53 ha
Gradul de împădurire	13,8 %

UNITĂȚILE ADMINISTRATIV-TERITORIALE

Numărul unităților teritorial-administrative – **27 primării**

Orăse – 2

Sate, comune – 25

L I S T A

Primarilor, secretarilor UAT din raionul Căușeni

Nr. d/r	Denumirea unității admin. teritor.	Numele, prenumele Primarului	Nr.de telef Serv.	Adersa e-mail
1.	or .Căușeni	Donțu Anatolie	2-25-54, 2-22-33 2-16-79	primaria@causeni.org
2.	or.Căinari	Ghelan Maria	3-22-36, 3-29-69-fax.	primariacainari@mail.ru
3.	com.Baccealia	Nenov Claudia	79-4-06 fax	prim.baccealia@mail.ru
4.	com.Baimaclia	Cojocaru Adrian	62-2-36	doibanianatol@gmail.com
5.	s.Chircăiești	Burlac Oleg	54-2-36	primariachircaiesti@mail.ru
6.	s.Ciuflești	Pîrlog Sergiu	65-4-00	primchircaiestiinoi@mail.md
7.	com.Chircăieștii Noi	Cananeu Valentin	94 -0-84 fax	sergiupirlog83@gmail.com primariaciuflesti83@gmail.com
8.	s.Cîrnățeni	Savca Oleg	53-2-36	olegsavca257@mail.ru
9.	c.Cîrnățenii Noi	Braga Andrei	64 -2-36	primcirmateniinoi@mail.ru
10	s. Copanca	Cuțari Afanasii	50-2-34, 50-2-99 fax	primariacopanca@mail.ru
11.	s.Coșcalia	Eșanu Elena	66-2-36, 66-2-38 fax	primariacoscalia@mail.ru
12.	com.Fîrlădeni	Vengher Sergiu	57- 2-36 fax	firladeni@mail.ru
13.	com.Grădinița	Ivanov Serghai	45-2-36	vlasanatolie@mail.ru primgradinita@mail.md
14.	s.Grigorievca	Boreț Galina	75-2-36, 75-0-91	primaria.grigorievca@mail.ru
15.	s.Hagimus	Iepure Anatolie	58- 2- 21, 58-5-00 fax	primariahagimus@mail.ru
16.	s.Opaci	Tărîță Gheorghe	73-1-60	lumenlux@mail.ru
17.	com.Pervomaisc	Curuci Valeri	67-1-60	primariapervomaisc@mail.ru
18.	s.Plop Știubei	Iliev Denis	59-2-85	iurabarcari@yandex.ru
19.	s.Săiți	Musteață Valeriu	52-2-36 fax	vmustata@mail.ru
20.	s.Sălcuța	Novac Ion	41-1-84	primalsalcuta@mail.md primariasalcuta@mail.ru
21.	s.Taraclia	Cucereavîi Vladimir	61-2-36 fax	primtaraclia@gmail.com
22.	s.Tănătari	Jubea Lidia	77-2-36 fax	primtanatari@mail.md
23.	com.Tănătarii Noi	Cernețchi Veronica	56-2-37	cernetchi_y76@mail.ru
24.	s.Tocuz	Țurcan Alexandru	78-3-06 fax	primtocuz@mail.md primaria.tocuz.90@mail.ru primaria.tocuz@gmail.com
25.	com.Ucrainca	Crivoi Ion	71-2-36	primucrainca@mail.ru primucrainca@gmail.com
26.	s.Ursoaia	Marjinean Elena	42-2-36, 42-5-11 fax	primursoaia@mail.ru yiorica-agapie@rambler.ru
27.	com.Zaim	Veste Ion	72-2-40, 72-4-01 fax	ion.veste@gmail.com

SITUAȚIA DEMOGRAFICĂ CONFORM DATELOR STATISTICE

- ❖ Numărul populației **prezente**, la începutul **anului 2020** – **85574 persoane**
- ❖ **Născuți-vii** – 812 persoane;
- ❖ **Decedați** – 1025 persoane;
- ❖ **Numărul căsătoriilor** – 489;
- ❖ **Numărul divorțurilor** – 354;
- ❖ **Ciștigul salarial mediu lunat nominal brut** al unui angajat în trim.IV.2019 a fost de 5316,3 lei, în creștere cu 11,3% față de trim.IV.2018 și cu 32% mai mic comparativ cu ciștigul mediu pe țară (7813,1 lei).
- ❖ **Numărul șomerilor oficial înregistrați, conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la 1 ianuarie 2020** a constituit 235 persoane, mărindu-se cu 13,5% comparativ cu 1 ianuarie 2019.
- ❖ **Investițiile în active imobilizate** din contul tuturor surselor de finanțare realizate în perioada de raport au însumat 191,7 mil.lei, Micsorându-se cu 36,2% față de ianuarie – decembrie 2018. Sursa principală de finanțare a investițiilor au fost mijloacele proprii ale investitorului, ponderea cărora a constituit 49,8%.
- ❖ **Parcursul mărfurilor** realizat de întreprinderile de transport rutier în ianuarie-decembrie 2019 a însumat 92,2 mil.tone-km, cu 21,8% mai mult decât cel înregistrat în aceeași perioadă a anului precedent.
- ❖ **Volumul mărfurilor transportate** de către întreprinderile de transport rutier a constituit 454,1 mii tone, majorându-se cu 30,7% comparativ cu ianuarie-decembrie 2018.

(Sursa: Direcția pentru Statistică a raionului Căușeni)

NUMĂRUL POPULAȚIEI PREZENTATĂ PE LOCALITĂȚI

Numărul populației **prezente** în anul **2020** numără **85574** persoane.

Nr. d/r	Denumirea unității admin. teritoriale	Populația, locuitori
	Total pe raionul Căușeni	85574
	<i>Populația urbană</i>	21530
1.	or . Căușeni	17553
2.	or.Căinari	3977
	<i>Populația rurală</i>	64044
	Primăria or.Căinari	269
	s.Căinari, loc.st.c.f.	269
3.	sat (com) Baccealia	2092
	s.Baccealia	1632
	s.Tricolici	28
	s.Florica	236
	s.Plop	196
4.	sat (com) Baimaclia	2318
	s.Baimaclia	1917
	s.Surchiceni	401
5.	sat (com) Chircăiești	3272
6.	sat (com) Chircăieștii Noi	1578
	s.Chircăieștii-Noi	1089
	s.Baurci	489
7.	sat (com) Ciuflești	1105
8.	sat (com) Cîrnățeni	2746
9.	sat (com) Cîrnățenii Noi	1539
	s.Cîrnățenii-Noi	1243
	s.Sălcuța Nouă	296
10.	sat (com) Copanca	5007
11.	sat (com) Coșcalia	2022
12.	sat (com) Fîrlădeni	4419
	s.Fîrlădeni	4161
	s.Fîrlădenii Noi	258

13	sat (com) Grădinița	1110
	s.Grădinița	601
	s.Leuntea	417
	s.Valea Verde	92
14	sat (com) Grigorievca	1110
15.	sat (com) Hagimus	2840
16.	sat (com) Opaci	3284
17.	sat (com) Pervomaisc	1334
	s.Pervomaisc	625
	s.Constantinovca	709
18.	sat (com) Plop Știubei	1708
19.	sat (com) Săiți	2073
20.	sat (com) Sălcuța	4397
21.	sat (com) Taraclia	3982
22.	sat (com) Tănătari	2613
23.	sat (com) Tănătarii Noi	647
	s.Tănătarii Noi	361
	s.Ștefănești	104
	s.Ursoaia Nouă	182
24.	sat (com) Tocuz	4161
25.	sat (com) Ucraina	1585
	s.Ucraina	1570
	s.Zviozdocica	15
26.	sat (com) Ursoaia	2501
27.	sat (com) Zaim	4352
	s.Zaim	4280
	s.Marianca de Sus	60
	s.Zaim, loc st.c.f.	32

AGRICULTURA

RESURSELE FUNCIARE	
Suprafața totală a terenurilor raionului, inclusiv:	1310,582 km²
Terenuri cu destinație agricolă	80963,1768 ha
Terenurile satelor, orașelor, municipiilor	11098,29 ha
Terenurile destinate industriei, transportului, telecomunicațiilor și cu alte destinații speciale	1428,138 ha
Terenurile destinate protecției naturii, ocrotirii sănătății, activității recreative, terenurile de valoare istorico-culturale, terenurile zonelor suburbane și ale zonelor verzi.	5,47 ha
Terenurile fondului silvic	16461,39 ha
Terenurile fondului apelor	3490,25 ha
Terenurile fondului de rezerva	17611,50 ha
La 01 ianuarie 2020 terenurile agricole au constituit, cu structura:	93697,88 ha
Teren arabil	72665,18
Plantații multianuale	8298
- Livezi	4179
- vii	4119
Pășuni	12734,7

SITUAȚIA ECONOMICĂ

Economia raionului Căușeni se bazează pe activitatea **agenților economici**, care au o diversitate de forme de organizare, de la persoane fizice autorizate, Societăți Agricole, Întreprinderi Individuale, Societăți Comerciale de tip Societăți pe Acțiuni sau Societăți cu Răspundere Limitată, Întreprinderi Municipale.

Producătorii de vinuri mai mari din raionul Căușeni:

- SA "Săiți" s.Săiți
- SRL "SV-Export" or.Căinari
- ÎCS "Suvorov-Vin" SRL or.Căușeni
- SRL "Sălcuța" s.Sălcuța ș.a.

În raionul Căușeni mai activează:

- 10 întreprinderi de panificație
- 18 mori
- 2 întreprinderi pentru producerea uleiului din semințe de plante oleaginoase
- 15 agenți economici deținători de pepeniere de pomi fructiferi
- 2 agenți economici deținători de pepeniere de butași de viță de vie
- 14 frigidere
- 23 olonițe

În raion sunt înregistrați în total **1442 agenți economici**, dintre care **activi sunt 629**.

Din numărul total de agenți economici din raion:

- ❖ 196 sunt în domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul și reparația autovehiculelor;
- ❖ 99 sunt din domeniul agriculturii, silviculturii și pescuitului;
- ❖ 75 în industria prelucrătoare;
- ❖ 47 în domeniul serviciilor;
- ❖ 28 transport și depozitare;
- ❖ 19 construcții.

Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport rutier în ianuarie-decembrie 2019 a însumat 92,2 mil.tone-km.

Volumul mărfurilor transportate de către întreprinderile de transport rutier a constituit 454,1 mii tone, majorându-se cu 30,7% comparative cu ianuarie-decembrie 2018. (Sursa: Direcția pentru Statistică a raionului Căușeni).

Principalele domenii ale industriei cu cei mai mari indicatori economici se prezintă:

a) industria prelucrătoare:

- prelucrarea cerealelor, uleiului, făinei;
- producerea produselor de panificație (pâine, torte, biscuiți) ș.a.

b) industria de producere:

- servicii industriale;
- confecția hainelor;
- treninguri pentru sport;
- articole de acoperit capul (cozoroace);

c) industria materialelor de construcții:

- nisipuri pentru construcții;
- materiale, articole de construcții;
- prelucrarea și realizarea mobilei la comandă; ș.a.
- prelucrarea ferestrelor și ușilor;

d) întreprinderilor de fabricare a vinurilor de calitate:

- * vinuri de calitate albe, roșii, roze;

e) prestarea serviciilor de transport:

- * prestarea serviciilor de transport

f) fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule, Fabricarea de cabluri cu fibră optică:

- "COROPLAST HARNESS TECHNOLOGY" SRL

În raionul Căușeni funcționează ”**Centrul multifuncțional Căușeni**” pe lângă Agenția Servicii Publice. Centrul multifuncțional are ca scop prestarea serviciilor persoanelor fizice și juridice în domeniile:

- ❖ Serviciul cadastral teritorial;
- ❖ Serviciul înregistrare a unităților de drept;
- ❖ Serviciul eliberare a actelor de identitate;
- ❖ Serviciul stare civilă;

Lista serviciilor publice prestate de către Centrul multifuncțional:

Persoane fizice:

1. Acte de stare civilă:

- ❖ înregistrarea nașterii, căsătoriei, divorțului, decesului;
- ❖ înregistrarea ulterioară a nașterii și decesului; reconstituirea actului de stare civilă; schimbarea numelui de familie și/sau prenumelui; rectificarea și completarea actului de stare civilă, transcrierea actului de stare civilă, anularea actului de stare civilă;
- ❖ eliberarea documentelor de stare civilă.

2. Acte de identitate și cetățenia:

- ❖ eliberarea actelor de identitate și evidența populației;
- ❖ cetățenia Republicii Moldova;
- ❖ acordarea serviciilor prin intermediul subdiviziunilor structural ale Î.S. ”Poșta Moldovei”.

Persoane juridice:

1. Înregistrarea unităților de drept:

- ❖ servicii de înregistrare și alte servicii ce țin de înregistrarea de stat;
- ❖ servicii de asistență;
- ❖ furnizarea informației pe suport de hârtie (eliberarea extraselor din Registrul de stat al persoanelor juridice și al întreprinzătorilor individuali);
- ❖ servicii de autentificare și certificare.

2. Licențiere a unităților de drept:

- ❖ Licențiere a unităților de drept.

Bunurile imobile.

3. Servicii de înregistrarea a bunurilor imobile și a drepturilor de proprietate.
4. Furnizarea informației din cadastrul bunurilor imobile.
5. Evaluarea individuală a bunurilor imobile.
6. Recepția lucrărilor cadastrale la cerere și prin internet.

Servicii electronice.

1. Buletin de identitate electronic.
2. Programare electronic.
3. e-Starea civilă.
4. e-Licențiere.
5. e-Cadastru.
6. Persoane juridice: e-Extras.

Pagina web: <https://asp.gov.md> compartimentul ”Servicii”.

Centru multifuncțional Căușeni
or. Căușeni, str. Mihai Eminescu nr. 4
tel. (+373 243) 2-68-83

Atragerea investițiilor în raionul Căușeni

Pe parcursul anului 2019, începutul 2020 în Raionul Căușeni au fost realizate investiții de către autorități, mediul privat, societatea civilă, care au ca și obiectiv dezvoltarea regiunii și sporirea atractivității acesteia. Printre cele mai importante proiecte realizate sau în curs de derulare putem evidenția următoarele:

Nr	Denumirea proiectului	Finanțator	Implementare	Perioada	Buget (lei)
1	Construcția rețelelor de canalizare în sectorul Valul lui Traian și modernizarea stației de epurare din orașul Căușeni.	Fondul Național de Dezvoltare Regională/ Consiliul Raional Căușeni	Consiliul Raional Căușeni/ Agenția de Dezvoltare Regională Sud/	2017-2021 (în implementare)	64,0 mln
2	Oportunități pentru atractivitatea investițională în economia Regiunii de Dezvoltare Sud. (Construcția halei industriale a subzonei Căușeni a Zonei economice libere Bălți)	Fondul Național de Dezvoltare Regională/ Consiliul Raional Căușeni	Consiliul Raional Căușeni/ Agenția de Dezvoltare Regională Sud/	2017-2020 (în implementare)	19,0 mln
3	Restaurarea Bisericii „Adormirea Maicii Domnului” din Căușeni.	Ambasada Statelor Unite ale Americii/ Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Ministerului Educației, Culturii și Cercetării	2019-2021 (în implementare)	Până în prezent investită suma în jur de 0,5 mln dolari
4	Curățirea și Adâncirea canalelor de drenaj în lunca râului Botna în hotarele administrativ-teritoriale ale orașului Căușeni	Fondul Ecologic Național/ Primăria or. Căușeni	Primăria orașului Căușeni	2016-2020 (finalizat)	2,24 mln
5	Revitalizarea parcului Iurie Noroșeanu	Solidarity Found PL în RM/ Primăria or. Căușeni	Primăria orașului Căușeni	2019-2020 (finalizat)	0,9 mln

Conform „Programului activităților de reintegrare a țării pentru anul 2020” în Raionul Căușeni în anul curent vor fi implementate 7 proiecte în valoare totală de 2760,1 mii lei.

Nr / or.	Denumirea proiectului	Beneficiarii alocațiilor	Termenul limită de realizare	Costul, mii lei
1	Reparația capitală și termoizolarea acoperișului Grădiniței de copii „Licurici” (etapa I) din satul Plop-Știubei, raionul Căușeni	Primăria Plop-Știubei	Trim.IV	500,00
2	Termoizolarea pereților clădirii Grădiniței de copii „Izvorașul” din satul Copanca, raionul Căușeni	Primăria Copanca	Trim.IV	350,0
3	Reparația sălilor pentru grupele inferioare la Grădinița din satul Hagimus, raionul Căușeni	Primăria Hagimus	Trim.IV	580,0
4	Reparația capitală a sălii de festivități a Gimnaziului Ursoaia, raionul Căușeni	Consiliul raional Căușeni	Trim.IV	269,1
5	Reparații curente în oficiile medicilor de familie Leuntea și Grădinița din cadrul Centrului de sănătate Copanca, raionul Căușeni	Consiliul raional Căușeni	Trim.IV	377,0
6	Reparația capitală a sistemului de iluminat stradal în satul Ursoaia, raionul Căușeni	Primăria Ursoaia	Trim.IV	284,0
7	Extinderea rețelelor de iluminare stradală (etapa finală) în comuna Fîrlădeni, raionul Căușeni	Primăria Fîrlădeni	Trim.IV	400,0

Inclusiv în raionul Căușeni pe parcursul anilor 2019-2020 se realizează investiții private privind dezvoltarea sectorului Horeca, agroindustrial, comerț ș.a. Acestea depășesc sume de zeci de milioane de lei. Raionul Căușeni este un punct important pentru investiții în special pentru amplasarea avantajoasă față de traseele naționale și internaționale (R30 Chișinău cca (78km), Odessa cca (100km), Tiraspol(20km), Cimișlia (63km), Comrat și portul liber Giurgiulești, traversat de magistralele naționale (R31 Căușeni-Tarutino, Ucraina. Accesul la calea ferată care traversează orașul Căușeni și facilitează schimbul de mărfuri. Raionul poate fi cunoscut și ca o importantă atracție turistică, datorită Bisericii „Adormirea Maicii Domnului”, care este un monument istoric de mare valoare atât pentru Republica Moldova cât și Europa de Est.

CONSTRUCȚII

Rețeaua de drumuri publice de interes raional constituie **111,454 km** fizici, din care cu îmbrăcăminte din beton asfaltic **62,28 km**, pietruite **33,574 km** și de pământ **15,60 km**.

PIAȚA MUNCII

Cîștigul salarial mediu lunar nominal brut al unui angajat în anul 2019 a constituit **5075,1 lei**, în creștere cu 17% față de an.2018.

Cîștigul salarial mediu lunar nominal brut în trimestrul III. 2019, pe activități economice¹

Activități economice	Lei	În % față de:	
		Trim.IV 2018	Trim.III.2019
Total economic	5316,3	111,3	102,5
Agricultură, silvicultură și pescuit	4932,8	91,4	114,1
Industrie	5072,9	121,4	93,3
Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii	5739,8	98,5	97,5
Învățământ	5293,6	115,5	100,7
Alte activități de servicii			

¹ Datele cuprind unitățile economice (sectorul real) cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați, care î-și au sediul central în raionul Căușeni

Șef STO: Cernat Vasile

Adresa: 4304, or. Căușeni, str. Mateevici, 9

Tel: 243-23055; 23344

E-mail: vasile.cernat@anofm.md

E-mai: aofm.causeni@anofm.md

PROTECȚIA SOCIALĂ

În cadrul **Directiei Asistență Socială și Protecție a Familiei Căușeni** activează:

- ❖ Serviciul social asistență socială comunitară
- ❖ Serviciul îngrijire socială la domiciliu
- ❖ Serviciul asistență parentală profesionistă
- ❖ Serviciul Asistență personală
- ❖ Serviciul tutelă/curatelă
- ❖ Serviciul adopție
- ❖ Serviciul protezare și ortopedie
- ❖ Serviciul social "Echipa mobilă"
- ❖ Serviciul social de sprijin pentru familii cu copii
- ❖ Serviciul social de suport monetar
- ❖ Cantinele de ajutor social- 3 (în or. Căușeni, s.Hagimus și com.Ucrainca).
- ❖ Comisia raională pentru protecția copilului aflat în dificultate;
- ❖ Comisia raională privind protecția drepturilor copilului;
- ❖ Comisia raională pentru protecția familiilor/persoanelor defavorizate.

or. Căușeni, str. A. Mateevici 9, tel: 0243-2-21-33.

Azilul raional pentru bătrîni din s.Tănătari a fost înființat în anul 2004, cu o **capacitate de 50 locuri**. Aici sînt aduși bătrîni de diferite vârste, rămași singuri, din satele raionului Căușeni. Persoanele de vîrstă înaintată sînt adăpostiți, îngrijiți și asistați la fiecare pas.

IP Centrul Maternal "Pro Familia din Căușeni" este o instituție publică care acordă servicii de consiliere victimelor violenței domestice și oferă plasament temporar mamelor cu copii minori.

Centrul Maternal "Pro Familia din Căușeni", creat prin Decizia Consiliului raional Căușeni nr. 5/8 din 19.08.2009 și *Centrul de Asistență și Protecție a Victimelor Traficului de Ființe Umane*, creat prin Decizia Consiliului raional Căușeni nr.9/2 din 29 noiembrie 2012, beneficiază **mame cu copii** în situație de dificultate cu intenție de abandon, cu probleme familiale, abuzați sub diferite forme.

Centrele Comunitare Multifunctionale din s.Baccealia, s.Chircăiești, s.Ucrainca oferă servicii în domeniul protecției sociale și celui educațional pentru diferite categorii de beneficiari: copii, familii cu copii, tineri, vârstnici, inclusiv persoane cu dizabilități. În situații de criză, li se asigură spațiu protector temporar, li se oferă servicii de îngrijire, consiliere. Centrele asigură accesul tinerilor în situație de risc/cu dizabilități fizice și mintale la educație, informare și la viața comunității prin implicarea lor în activitățile de orientare profesională și dezvoltare a deprinderilor de viață.

Centrul social de zi „Casa în care mă simt copil” din s.Taraclia oferă servicii de asistență socială pentru **copii** din familii social vulnerabile, în situație de risc.

Aici sunt la evidență copii ai căror părinți, unicul sau ambii sunt plecați peste hotare, copii rămași fără ocrotirea părintească în urma decesului părinților, decăderii din exercițiul drepturilor părintești, puși sub interdicție, declarați judecătorește decedați, dispăruți sau incapabili, copiii încadrați în grad de dizabilitate.

Din servicii sociale specializate destinate copiilor în situație de risc: *Casa de copii de tip familial din satul Fîrlădeni* (Manza Elena) creată prin Decizia Consiliului raional Căușeni nr.6/4 din 18.04.1996; (Roșca Liuba) creată prin Decizia nr. 15/14 din 26.12.1990. Serviciul este destinat copiilor din familii defavorizate rămași fără ocrotirea părintească. Scopul acestui serviciu este de a susține dezvoltarea capacității familiei în creșterea și educația copilului, prin consolidarea factorilor protectori din interiorul familiei și conectarea ei la resursele relevante din comunitate, inclusiv prin ajutor bănesc. Actual de serviciu se bucură beneficiari, inclusiv copii cu dizabilități severe din localitățile raionului beneficiază de servicii de îngrijire, însoțire și supraveghere permanentă la domiciliul său în vederea favorizării independenței și integrării în societate.

OCROTIREA SĂNĂTĂȚII

Total instituții medico-sanitare, inclusiv:

Oficii Medici de Familie – 15 - (incl.1 individual Mocanu Vitalie)

Centre de Sănătate – 8

Puncte de asistență de urgență, inclusiv:

- 1 SAMU (Căușeni) cu 3 echipe
- 4 puncte PAM (Asistența Medicală Urgentă)
- 1 echipă Tocuz
- 1 echipă Taraclia
- 2 echipe Căinari
- 1 echipă Copanca
- Spitale – 1
- Instituții medicale private - 1

Spitalul Raional Căușeni "Ana și Alexandru" are o istorie de peste 105 ani de asistență medicală spitalicească. Actualmente se ajustează la standardele europene medicale.

Secția Primire Urgențe a Spitalului Raional Căușeni a fost modernizată și dotată cu utilaj de ultimă generație. Renovarea a fost posibilă datorită unui parteneriat dintre Consiliul raional și Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare.

ÎNVĂȚĂMÎNTUL

Activitatea Direcției Educație, Cultură, Tineret, Sport și Turism este axată pe implementarea politicilor educaționale conform cerințelor reformei învățământului. DECTST este completată cu cadre calificate ce dețin studii superioare și de master. Specialiștii își axează activitatea pe calitatea formării continue, evaluarea/monitorizarea activității cadrelor didactice și manageriale din perspective priorităților și stemului educațional, ce derivă din cadrul de politici naționale și sectoriale cu referire la promovarea politicii de stat în domeniul educației și formării profesionale, racordată la tendințele naționale și internaționale moderne, asigurând formarea personalității cu spirit de inițiativă, capabile de autodezvoltare, care să posede cunoștințe, competențe și independență de opinie și acțiune, deschise pentru dialog intercultural în contextul valorilor naționale și universale.

a) Total instituții:

- grădinițe – 36
- gimnazii –22
- gimnaziu-grădiniță - 1
- licee – 10

Învățământul extrascolar în raionul Căușeni este organizat prin Instituțiile Publice:

- ❖ Centrul Raional de Creație a Copiilor și Adolescenților Căușeni;
- ❖ Școala sportivă;
- ❖ 2 școli de muzică;
- ❖ o școală de arte.

<http://causeni.educ.md/>

Telefoane de contact:

1	<i>Molodilo Vasile</i>	<i>Şef direcție</i>	024322748	<i>dgitscauseni@gmail.com</i> <i>vasilemolodilo@gmail.com</i>
2	<i>Paladuța Tatiana</i>	<i>Şef adjunct direcție</i>	024322445 067703884	<i>paladuta.tatiana.1980@mail.ru</i>
3	<i>Burdujan Stepanida</i>	<i>Specialist principal</i>	024323096 067488761	<i>stesca002@mail.ru</i>

Instituțiile de învățământ preuniversitar din raion

<i>Nr.</i>	<i>Instituțiile de învățământ</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-mail</i>
1	LT „A. Mateevici” Căușeni	024322635	ltmateevici@yahoo.com
2	LT „M. Eminescu” Căușeni	024322645	lteminescum@gmail.com
3	LT „A. Pușkin” Căușeni	024322276	liceua.puskin@mail.ru
4	LT „M. Manole” Sălcuța	024341247	mmanole@mail.ru
5	LT „M. Sadoveanu” Fîrlădeni	024357380	ltsadoveanu@gmail.com
6	LT „A. Mateevici” Căinari	024332453	cainarilit@inbox.ru
7	LT „Ștefan cel Mare și Sfint” Taraclia	024361258	smtarac@mail.ru
8	LT „Ion Creangă” Căușeni	024325012	liceulioncreanga@gmail.com
9	LT „G. Grigoriu” Cîrnățeni	024353272	ltggrigor@gmail.com
10	LT „A. Mateevici” Zaim	024372292	ltz.amateevici@gmail.com
11	Gimnaziul „V. Alecsandri” Copanca	024350428	lt.vasilealecsandri@gmail.com
12	Gimnaziul „D. Cantemir” Căușeni	024327661	cantemir2@mail.ru
13	Gimnaziul „M. Viteazul” Chircăiești	024354219	lt.mviteazul@gmail.com
14	Gimnaziul „P. Erhan” Tănătari	024377280	liceuerhan@gmail.com
15	Gimnaziul „Prometeu” Copanca	024350589	prometeucp@gmail.com
16	Gimnaziul „I. Ungureanu” Opaci	024373249	gimopaci@gmail.com
17	Gimnaziul „Ioan Vodă” Hagimus	024358255	mandeaaurel@mail.ru
18	Gimnaziul Ucraina	024371223	scoala.ucrainca@gmail.com
19	Gimnaziul Constantinovca	024369311	gimnaziacostantinovca@gmail.com
20	Gimnaziul Baccealia	024379244	scmedbacc@rambler.ru
21	Gimnaziul Tocuz	024378235	gimntocuz@gmail.com
22	Gimnaziul Săiți	024352217	ludmila_saiti@mail.ru
23	Gimnaziul Ursoaia	024342274	scoala_ursoaia@mail.ru
24	Gimnaziul Grigorievca	024375303	grigorievca.gimn@mail.ru
25	Gimnaziul Grădinița	024345235	smr_gradinita@mail.ru
26	Gimnaziul „V. Harnaj” Baimaclia	024362230	baimaclia.imn@gmail.com
27	Gimnaziul Coșcalia	024396630	scoalacoscalia@mail.ru
28	Gimnaziul Chircăieștii-Noi	024394197	sc_chircaesti@mail.ru
29	Gimnaziul Cîrnățenii-Noi	024364446	gimcirmateniinoi@gmail.com
30	Gimnaziul Ciuflești	024365249	ciuflesti.68@mail.ru
31	Gimnaziul Tănătarii-Noi	024356219	gimnaziul.tn@gmail.com
32	Gimnaziul Plop-Știubei	024359366	gimnplop-stiubei@mail.ru
33	Gimnaziul Surchiceni	024395088	valburlac@mail.ru

Instituțiile de învățământ preșcolar din raion

<i>Nr.</i>	<i>Instituțiile de învățământ</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-mail</i>
1	Grădinița nr. 1 Căușeni	024323170	albinuta.causeni@gmail.com
2	Grădinița nr. 2 Căușeni	024323074	doina_vrabie@mail.ru
3	Grădinița nr. 3 Căușeni	024325804	ira_ciobanu@mail.ru
4	Grădinița nr. 4 Căușeni	024326465	ludmicp@mail.ru
5	Grădinița nr. 6 Căușeni	024327605	boisteanusvetlana88@gmail.com
6	Grădinița nr. 7 Căușeni	024325566	javgur2000@mail.ru
7	Grădinița Copanca	024350511	gradinitacopanca@gmail.com
8	Grădinița s. Grădinița	024345127	margaritavanova2016@gmail.com
9	Grădinița Plop-Știubei	024359404	glicurici@mail.ru
10	Grădinița Cîrnățeni	024353217	gradinita.cirnateni@gmail.com
11	Grădinița Chircăiești	024354225	andries.gradinita@mail.ru
12	Grădinița Hagimus	024358578	vytalyeseremet@gmail.com
13	Grădinița Tănătari	024377580	gradinita.tanatari@mail.ru
14	Grădinița Ursoaia	024342529	gradursoaia@gmail.com
15	Grădinița Ucrainca	024371290	vioricavictorita@gmail.com
16	Grădinița Săiți	024352491	romanita2015@mail.ru
17	Grădinița Baccealia	024379640	adriana.onoy@mail.ru
18	Grădinița Grigorievca	024375132	goloborodicolidia@gmail.com
19	Grădinița Zaim	024372223	zaimgradinita@bk.ru
20	Grădinița Sălcuța	024392830	maria.climenti@mail.ru
21	Grădinița Opaci	024373748	gradinitaingerasii@mail.ru
22	Grădinița Tocuz	024378420	gradinitatocuz@gmail.com
23	Grădinița Fîrlădeni	024355130	ms.prikindel@mail.ru
24	Grădinița nr. 1 Căinari	–	gradinitafoisor@mail.ru
25	Grădinița nr. 2 Căinari	024333136	achian@mail.ru
26	Grădinița Chircăeștii-Noi	–	gradinita77@mail.ru
27	Grădinița Coșcalia	024366498	gradinitacoscalia@mail.ru
28	Grădinița Cîrnățenii-Noi	024364239	ipviorica2015@mail.ru
29	Grădinița Constantinovca	024369388	mariacuruci@mail.ru
30	Grădinița Ciuflești	–	gradinita.ciuflesti@mail.ru
31	Grădinița Baurci	–	gradinita.romanita.00@mail.ru
32	Grădinița Taraclia	024361320	gradinita.taraclia@gmail.com
33	Grădinița Pervomaise	024367181	galinatupcii@mail.ru
34	Grădinița Baimaclia	024362205	valentinaleah64@gmail.com
35	Centr. Com. Tănătarii-Noi	024356219	gimnaziul.tn@gmail.com
36	Centr. Com. Surchiceni	024395088	valburlac@mail.ru

În or. Căușeni a fost construită **Scoala sportivă** în cadrul proiectului regional „Consolidarea cooperării regionale între raioanele Căușeni, Cimișlia, Ștefan Vodă, creșterea competitivității în promovarea modului de viață sănătos, pregătirea sportivilor de performanță și prestarea serviciilor în cadrul turismului sportiv, implementat de către [Agenția de Dezvoltare Regională Sud](#).

CULTURA

În raionul Căușeni numărul total al **instituțiilor de cultură** sunt:

- * Case de cultură – 33
- * Case de cultură (instituții) fără edificiu - Baimaclia
- * Centre comunitare multifuncționale (nominalizati) – Coșcalia
- * Biblioteci – 40, dintre care incluse în Programul NOVATECA - 30
- * Muzeu – 3
- * Instituții de învățământ artistic extrașcolar – 3
- * Librării – 2 private

Instituțiile de cultură de nivelul II (raionale):

- Biblioteca publică raională
- Casa Raională de Cultură
- Muzeul de Istorie și Etnografie or. Căușeni
- Casa-Muzeu A. Mateevici s. Zaim
- Casa-Muzeu A. Mateevici Căinari
- Școala de Arte Căușeni
- Școala de Muzică s. Copanca
- Școala de Muzică or. Căinari

Formațiile artistice de amatori din cadrul unității administrativ-teritoriale

Numărul total al formațiilor artistice de amatori - 62

Formații artistice ce reprezintă originea etnică preponderent:

- moldoveni – 58
- ucraineni – 2
- bulgari – 2

Formații conform genului de activitate:

- ansambluri folclorice – 34
- orchestre de muzică populară – 2
- ansambluri de fluierari – 2
- ansambluri de dans popular – 4
- coruri – 1
- ansambluri vocale – 7
- fanfare – 2 (Fanfara „Valentin Luchianov” din satul Zaim; Fanfara Casei raionale Căușeni);
- ansambluri de dans modern – 2 („Magica”, „Romanița”);
- ansambluri de dans sportiv – 1
- studiouri artistice – 3
- teatre dramatice - 4

Numărul total de meșteri populari din cadrul unității administrativ-teritoriale – 10

Numărul de meșteri populari, conform genului de creație:

- prelucrarea artistică a lemnului – 2
- arta dantelei –
- broderie artistică – 4
- feronerie artistică (lucrări în fier) - 1
- împletituri din fibre vegetale – 2
- pictori amatori – 1

Bunuri de patrimoniu cultural, monumente de for public, opere comemorative de război din cadrul unității administrativ-teritoriale:

- Numărul total al bunurilor de patrimoniu cultural – 73 (dintre care în stare satisfăcătoare – 70, stare nesatisfăcătoare – 5);
- Numărul total al monumentelor istorice (de arhitectură) – 14;
- Numărul total al monumentelor de for public – 2;
- Numărul total al operelor comemorative de război (monumente în memoria celor căzuți în războaie)– 35;

MONUMENTE ISTORICE

Biserica „Adormirea Maicii Domnului”, monument unic de istorie, cultură și arhitectonică ecleziastică, unul din cele mai vechi locașuri de cult ortodox din R. Moldova, ridicat la Căușeni, pe atunci Cheșenăul Roșu, amintit într-o gramotă a lui Petru Aron din 6 iunie 1455, eliberată la Suceava.

„O legendă menționată de preotul Ioan Neaga povestește cum pe timpul războiului dintre ruși și turci ultimii ar fi prefăcut biserica din Căușeni într-un grajd și cum, într-o singură noapte, ca printr-o minune, au pierit toți caii necredincioșilor. Turcii au atribuit această minune atotputerniciei sfinților... și, ca să se răzbune, au pângărit imaginile, străpungând cu pumnalele ochii sfinților și mucenicilor.”

„Biserica ortodoxă este o clădire rotundă pe jumătate îngropată în pământ. Turcii au ruinat-o. Este pictată al fresco, în interior și exterior, pe un fond roz. Sunt reprezentate faptele unor sfinți și soarta osândiților, chinuiți prin tot felul de torturi, fiecare scenă fiind despărțită de cealaltă printr-o dungă neagră îngustă. Un altar frumos, din marmură, al cărui pedestal este o mică coloană corintică și o cristelniță tot din marmură... împodobesc strana bisericii”.

Alt monument de importanță majoră din raionul Căușeni este:

Casa-Muzeu "A.Mateevici" din s.Zaim a scriitorului și poetului Alexei Mateevici.

La 95 km de orașul Chișinău, în satul Zaim, este o casă-muzeu Alexei Mateevici.

Poet emerit și scriitor Alexei Mateevici a contribuit imens la dezvoltarea culturii. A.Mateevici este autorul textului din imnul Republicii Moldova "**Limba Noastră**".

Fiind slujitor al bisericii, Alexei Mateevici a scris lucrări cu caracter istoric și teologic, cum ar fi: "Gavriel Banulescu Bodoni", "Vechile noastre publicații", "Când și cum sau colectivizat moldovenii" etc., fără îndoială, aceste lucrări ale lui sunt un izvor de cunoștințe pentru generațiile viitoare ale poporului moldovenesc. Cunoscând mai multe limbi, A. Mateevici a tradus mai multe opere românești a clasicilor literaturii universale.

Casa-Muzeu în Zaim, care este situată nu departe de biserica satului a fost construită de tatăl poetului, preotul Mihail Mateevici. În 1990, în curtea muzeului a fost ridicat monumentul poetului. Pe partea din față a muzeului este plasată o placă cu imaginea poetului. Deschiderea oficială, a casei-muzeu a avut loc 26 martie 1988 la 100 de ani din ziua nașterii a lui Alexei Mateevici.

Fondatorii muzeului sunt Găina Ion și Mihail Moraru. Muzeul este format din șase săli de expoziție. În fondurile sale se găsesc lucrări de artă și sculptură, fotografii și documente, obiecte de uz casnic, precum și cărți rare de la sfârșitul secolului XIX-începutul secolului XX și mobilier din aceea perioadă.

Casa-muzeu "Alexei Mateevici" din orașul Căinari a fost deschisă la 16 martie 1968, la aniversarea a 80-a din ziua nașterii poetului.

Familia Mateevici a locuit aici între anii 1884 -1893, iar de atunci și până în prezent edificiul a avut mai multe funcții, servind drept casa parohială, internat, școală primară sau bibliotecă pentru copii.

În cele cinci săli sunt expuse piese muzeale care reflectă viața și activitatea lui Alexei Mateevici. Permanent sunt organizate expoziții de icoane, candili, sfeșnice cu genericul "Tradiții și credință".

Complexul Memorial al victimelor represiunilor politice

Pe parcursul anilor 1940-1951, Basarabia a trecut prin cumplite valuri de deportări, respectiv: din 12-13 iunie 1941, din 5-6 iunie 1949 și din 31 martie – 1 aprilie 1951. Au fost deportați toți cei incomozi regimului sovietic prin mentalitate, prin nivelul de trai și prin idealurile de care erau călăuziți: reprezentanții clerului, intelectualii, gospodarii satelor, foștii funcționari ai administrației românești, ziariști, foști ofițeri în armata română, preoți, profesori.

Conform unor date necomplete, de aceeași soartă au avut parte și mai bine de 1850 de pămînteni de-ai noștri, care constituiau fruntea localităților raionului Căușeni, numele celorlalți urmînd să fie identificate și dăltuite în granit la Complexul Memorial al victimelor represiunilor politice din localitățile raionului Căușeni, inaugurat în data de **06 iulie 2016** în orașul Căușeni.

În raionul Căușeni sunt mai multe monumente de importanță locală, printre care: Monumentul consacrat martirilor conflictului armat din anul 1992, Monument în memoria polițiștilor căzuți la datorie ș.a. Bustul Dm.Cantemir, Bustul M.Eminescu, Bustul Ion Creangă, Bustul Alexei Mateevici, Bustul Artistului emerit Grigore Grigoriu ș.a.

Lista destinațiilor turistice din raionul Căușeni:

- Mănăstirea „Marta și Maria” din Hagimus
- Casa-Muzeu Alexei Mateevici din satul Zaim
- Vinăria Sălcuța
- Gogu Winery (orașul Căușeni)
- Biserica „Adormirea Maicii Domnului” (orașul Căușeni) ș.a.

CONSILIUL RAIONAL CĂUȘENI

MD-4300, Republica Moldova, or.Căușeni, bd.Mihai Eminescu, 31;

tel/fax: (243) 2 26 50, (243) 2 23 48

e-mail: consiliul@causeni.md; web: www.causeni.md

